

Genoptryk

„Ebbe Neergaards bog om Dreyer“. Videreført og forøget udgave ved Beate Neergaard og Vibeke Steintal. Dansk Videnskabs Forlag. København 1963.

Det kan ikke tilstrækkeligt understreges, hvor sløjt det er, at ingen dansk filmskribent har kunnet tage sig sammen til at skrive den store analyserende og vurderende bog om *Dreyer*, som stadig mangler, og som kunne være en værdig afløser af *Neergaards* monografi fra 1940, af ham selv betegnet som „en forholdsvis lakonisk lille bog“. Og man kan roligt lade bebrejdelsen udstrække sig til at omfatte de instanser, der ikke har givet nogen skribent mulighed for at kaste sig over opgaven.

På denne baggrund er det kun glædeligt, at *Neergaards* forlængst udsolgte lille bog nu atter er gjort tilgængelig. *Neergaards* tekst er i den nye udgave videreført og forøget af *Beate Neergaard* og *Vibeke Steintal*. Det vil sige, at sidstnævnte har indskudt nogle afsnit, der bringer realoplysninger og baggrundsstof til flere af filmene, samt at man har inkorporeret senere *Neergaard*-artikler om *Dreyer*-film. Fra *Neergaards* noter er der således hentet lidt nyt stof om „Mikaël“, og om „Jeanne d'Arc“ er tilføjet et uddrag af *Neergaards* indledning til museet fra 1955. Hans artikel fra „Filmkroniker“ dækker „Vredens Dag“, og omtalen af „To mennesker“ stammer fra den engelske udgave af „En filminstruktors arbejde“ fra 1950. „Ordet“ er klaret med uddrag af *Neergaards Kaj Munk*-bog og hans alt for korte omtale af filmen i „Sight and Sound“ fra foråret 1955. Et sidste afsnit om „Dreyers kunstneriske personlighed“ er sammendraget af flere artikler, det meste fra „Lærling og mester“ i *Nordisk Films Kompagnis jubilæumsbog* fra 1956. Det virker rimeligt, at man ved en nyudgave af bogen kompletterer med disse *Neergaard*-artikler, men det kan ikke undgås, at det giver den nye udgave et præg af sammenskrab. Den klare

helhed i originalen forvanskes en smule. Og det er beklageligt, at *Neergaard* aldrig fik set eller skrevet noget om „Elsker hverandre“ og noget mere præcist om „Mikaël“.

Udgiverne har tydeligvis villet samle så meget stof sammen om *Dreyer* som muligt og har derfor suppleret med ord fra *Dreyer* selv. Han kommenterer således *Neergaards* bedømmelse af „Jeanne d'Arc“ og giver et historisk rids i forbindelse med filmen, ligesom han leverer sin egen karakteristisk af personerne i „Vredens Dag“. For at gøre denne *guide to Dreyer* så faktisk komplet som muligt har man bibeholdt *credits* til filmene og anført dem i forbindelse med omtalen af de enkelte film. Man har aftrykt indexet over *Dreyers* dokumentarfilm fra „Kosmorama 46“, og man kunne derfor også godt have medtaget indexet (fra „Kosmorama 41“) over *Dreyers* manuskripter, i stedet for blot at henvise til det.

Den nye udgave er nyttig og velkommen, men i dag er bogen ikke mindre lakonisk end i 1940, og vi må stadig håbe, at vi snart får en filmskribent herhjemme, der kan skrive den bog om *Dreyer*, som burde skrives i dag.

Ib Monty.

Guide på vej -

Peter Cowie, red.: „International Film Guide 1964“. The Tantivy Press. London. 1963.

Med den rigdom af filmtidsskrifter på et højt kvalitativt niveau, som har været et stimulerende træk i de senere år, er behovet for filmårhbøger i den gamle stil ikke mere så indlysende. De sammenfattende artikler om det forløbne års filmbedrifter, essays om nye filmskabere, festivaloversigter etc. finder mest naturligt plads i tidsskrifterne, der har fordelten at kunne være aktuelle. Det nye opus på årbogsmarkedet „International Film Guide 1964“, redigeret af den unge *Peter Cowie*, er derfor også fornuftigvis i højere grad anlagt som en håndbog, og deri har den sin værdi. For den filminteresserede, der jo ikke mindst må samle sine oplevelser på rejser, er en liste over europæiske og amerikanske *art houses* således særdeles nyttig. Ligeledes kan han hente orientering i en fortegnelse over filmtidsskrifter og kendsgerninger om festivaljungen i en festivalguide. Mindre nødvendig for filmentusiasten er et meget kursorisk „World Production Survey“ med korte anmeldelser af de mest betydningsfulde af årets film fra en lang række lande.

Denne sektion kan imidlertid i høj grad lede udlejere på sporet af film, og det synes også, som om afsnittet først og fremmest henvender sig til branchens egne folk.

Alt dette er udmærket i bogen. Svagere er dens kritiske tekster. Pladsmangel har måske tvunget til den for lakoniske form, og det meste af stoffet finder man grundigere i årets tidsskrifter. Bogen indledes med „Årets fem instruktører“, korte portrætter af *Visconti*, *Welles*, *Truffaut*, *Hitchcock* og *Wajda*. Man har intet at indvende mod valget af de fire første, men Wajda kunne nu nok været skiftet ud med adskillige andre, mere værdige kandidater til titlen.

I bogens tekstpartier bemærker man i øvrigt en lidt for høflig og ukritisk tone, som måske er uundgåelig i en publikation, der som denne skal opretholdes i kraft af annoncerne. Men ens væsentligste indvending mod dette første nummer i en serie er, at dens artikler i lidt for høj grad ser ud som et skrabsammen, og at bogen vil dække for meget. Både være håndbog og essaysamling. Man kan kun råde redaktøren til i næste bind at udbygge håndbogs-karakteren og stryge det stof, som tidsskrifterne varetager bedre. Vi har så mulighed for at få en virkelig unik og uvurderlig guide.

Ib Monty.

Hvad er det?

Det lykkedes hurtigt at få det ukendte still fra nr. 64 identificeret. To af „Kosmorama“s skarpsindige læsere, Don Miller fra Staten Island, New York, og chefen for „Filmhistoriska Samlingarna“ i Stockholm Einar Lauritzen, kom med næsten enslydende oplysninger. Billedet viser sig at være fra „Broadway to Hollywood“ (MGM 1933), instrueret af Willard Mack. Damen i midten er Alice Brady, men ingen vil gå med til, at den tredje person skulle være „Ukulele Ike“. Lauritzen foreslår Tad Alexander. Filmen har så vidt vi har kunnet se ikke været vist i Danmark. Vi takker for oplysningerne og iler med at bringe et nyt ukendt billede fra vore samlinger. Filmen er amerikansk, men hvad hedder den, og hvem er den kønne pige?